

Σ υ ν ο π τ ι κ ά Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

ΑΡΘΡΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

- 367** Στεφανιαία Ροή και Εφεδρεία στην Αορτική Στένωση: Η Επίδραση της Θεραπείας
Ε. Σκαλίδης, Π. Βάρδας

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

- 371** Υβριδική Απεικόνιση στη Στεφανιαία Νόσο
Ι. Βασιλειάδης
- 380** Διαδερμική Σύγκλιση Μεσοκολπικών Ελλειμμάτων: Άμεσα και Μεσοπρόθεσμα Αποτελέσματα.
Π. Δάρδας, Β. Νινιός, Ν. Μεζιλής, Δ. Τσικαδέρης, Α. Γιαννόπουλος, Β. Θανόπουλος

ΑΡΘΡΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ

- 390** Αναιμία: Ένα Πρόβλημα με Ιδιαίτερο Βάρος και Σημασία στην Καρδιακή Ανεπάρκεια;
Β. Τσουνάκη, Γ. Λάτσιος, Α. Τρίκας
- 399** Μια Κριτική «Ματιά» στις Νεότερες Κατευθυντήριες Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Υπέρτασης για τη Διαχείριση της Αρτηριακής Υπέρτασης. Γίναμε «Περισσότερο» ή «Λιγότερο» Σοφοί;
Χ. Γράσσο, Γ. Χλαποντάκης, Γ. Φλώρος, Δ. Μπάμπαλης

ΚΑΡΔΙΑΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

- 406** Ενδοστεφανιαία Επικοινωνία Μεταξύ της Περισπωμένης και της Δεξιάς Στεφανιαίας Αρτηρίας: Μια Σπανιότατη Ανωμαλία των Στεφανιαίων Αγγείων
Α. Sokmen, C. Tuncer, G. Sokmen, A. Akcay, S. Koroglu

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

- 408** Υπερτροφική Μυοκαρδιοπάθεια με Μετάλλαξη της Τροπονίνης Τ. Η Υποκλινική Μορφή και η Γενετική Διάγνωση.
Α. Αναστασάκης, Α. Μήλιου, Κ. Γαρεφαλάκης, R. Sepp, Χ. Στεφανιάδης
- 414** Ταχυκαρδία Ευρέων QRS Εισαγωγή με Κολπική και Κοιλιακή Βηματοδότηση
Ε. Γιατζιτζόγλου, Δ. Κατρίτσας

ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΚΕ

- 419** Ο Πόλεμος των Stent συνεχίζεται...
Δ.Θ. Κρεμαστίνος

ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

- 421** Αξιολόγηση του Καρδιαγγειακού Κινδύνου στον Ασυμπτωματικό Ασθενή: Πέρα από τους Κλασικούς Παράγοντες Κινδύνου και την Αγγειακή Ηλικία
Χ. Στεφανιάδης

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ · ΕΚΔΟΣΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Πρόεδρος: Δ. Κρεμαστινός

Ποταμιάνου 6, 11528 Αθήνα

Τηλ.: 210 72 58 007, Fax: 210 72 26 139

www.hcs.gr • e-mail: ophcs@hcs.gr

ISSN 1011-79-70

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Π.Ε. ΒΑΡΔΑΣ, MD, PhD

Ηράκλειο, Ελλάδα

Χ.Ι. ΣΤΕΦΑΝΑΔΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

ΒΟΗΘΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Κ. ΑΓΓΕΛΗ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

Σ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

Ε. ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

Χ. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

Ε. ΜΑΝΙΟΣ, MD

Ηράκλειο, Ελλάδα

Η. ΜΑΥΡΑΚΗΣ, MD

Ηράκλειο, Ελλάδα

Δ. ΤΟΥΣΟΥΛΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

Κ. ΤΣΙΟΥΦΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Μ. ΓΚΑΤΖΟΥΛΗΣ, MD

Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο

Ε. ΚΡΑΝΙΑ, PhD

Συνσυνάτι, Η.Π.Α.

Α. Σ. ΜΑΝΩΛΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

Δ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ, MD

Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο

Χ. ΜΠΟΥΝΤΟΥΛΑΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

Π. ΝΙΧΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, MD

Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο

Γ. ΣΑΡΡΗΣ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Δ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΣ, MSc

Αθήνα, Ελλάδα

Γ. ΧΛΟΥΒΕΡΑΚΗΣ, MSc

Ηράκλειο, Ελλάδα

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Δ. ΤΣΕΚΟΥΡΑ, MD

Αθήνα, Ελλάδα

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

J.P. Bassand
Besançon, France

A. Battler
Petah-Tikva, Israel

D. Benditt
Minneapolis, USA

G. Breithardt
Munster, Germany

M. Brignole
Lavagna, Italy

D. Brutsaert
Antwerp, Belgium

P. Camici
London, UK

S.A. Chen
Taipei, Taiwan

A. Colombo
Milan, Italy

J. Coromilas
New York, USA

F. Cosio
Madrid, Spain

H. Crijns
Maastricht, Netherlands

J.C. Daubert
Rennes, France

H. Drexler
Hannover, Germany

H. Ector
Leuven, Belgium

J. Farré
Madrid, Spain

R. Ferrari
Ferrara, Italy

K. Fox
London, UK

S. Furman
New York, USA

H. Gavras
Boston, USA

B. Grubb
Toledo, USA

R. Hall
London, UK

J. Jalife
Syracuse, USA

L. Kappenberger
Lausanne, Switzerland

R. Kenny
Newcastle-upon-Tyne, UK

P. Kokkinos
Washington, DC, USA

M. Komajda
Paris, France

J. Kostis
New Brunswick, USA

K.-H. Kuck
Hamburg, Germany

C.P. Lau
Hong Kong, China

C. Linde
Stockholm, Sweden

B. Lüderitz
Bonn, Germany

T. Lüscher
Zurich, Switzerland

W. MacKenna
London, UK

A. Oto
Ankara, Turkey

C. Pappone
Milan, Italy

F. Pinto
Lisbon, Portugal

P.A. Poole-Wilson
London, UK

S. Priori
Pavia, Italy

E. Prystowsky
Indianapolis, USA

M. Rosen
New York, USA

L. Rydén
Stockholm, Sweden

S. Saksena
New Jersey, USA

P. Schwartz
Pavia, Italy

U. Sechtem
Stuttgart, Germany

P.A. Serruys
Rotterdam, Netherlands

K. Sipido
Leuven, Belgium

R. Sutton
London, UK

M. Tendera
Katowice, Poland

A. Vahanian
Paris, France

F. Van de Werf
Leuven, Belgium

H. Wellens
Maastricht, Netherlands

V. Zannis
Boston, USA

ΗΗΕ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Σ. Αγορογιάννης
Αθήνα

Δ. Αθανασιάδης
Αθήνα

Γ. Αθανασόπουλος
Αθήνα

Δ. Αλεξόπουλος
Πάτρα

Κ. Αναγνωστόπουλος
Αθήνα

Λ. Ανθόπουλος
Αθήνα

Α. Αντωνίου
Αθήνα

Ι. Βασιλειάδης
Αθήνα

Β. Βασιλικός
Θεσσαλονίκη

Σ. Βιτάκης
Αθήνα

Ε. Βορίδης
Αθήνα

Β. Βούδρης
Αθήνα

Α. Βραχάτης
Αθήνα

Γ. Βυσσούλης
Αθήνα

Ι. Γιαλάφος
Αθήνα

Ι. Γουδέβενος
Ιωάννινα

Π. Δανιάς
Αθήνα

Π. Δηλαβέρης
Αθήνα

Μ. Ελισάφ
Ιωάννινα

Ν. Ζακόπουλος
Αθήνα

Α. Ζαχαρούλης
Αθήνα

Κ. Ηλιάδης
Αθήνα

Ε. Ηλιοδρομίτης
Αθήνα

Β. Θανόπουλος
Αθήνα

Γ. Θεοδωράκης
Αθήνα

Ι. Καλλιμάζαρος
Αθήνα

Γ. Καρατασάκης
Αθήνα

Χ. Καρβούνης
Θεσσαλονίκη

Κ. Καρύδης
Αθήνα

Δ. Κατρίτσης
Αθήνα

Α. Κατσίβας
Αθήνα

Α. Κίτσιου
Αθήνα

Δ. Κόκκινος
Αθήνα

Α. Κοντόπουλος
Θεσσαλονίκη

Γ. Κοχιαδάκης
Ηράκλειο

Δ. Κρεμασινός
Αθήνα

Ζ. Κυριακίδης
Αθήνα

Θ. Κωλέττης
Ιωάννινα

Ι. Λεκάκης
Αθήνα

Γ. Λουριδάς
Θεσσαλονίκη

Α. Γ. Μανώλης
Αθήνα

Α. Ι. Μανώλης
Αθήνα

Α. Μιχαηλίδης
Αθήνα

Λ. Μιχάλης
Ιωάννινα

Σ. Μουλόπουλος
Αθήνα

Ι. Νανάς
Αθήνα

Ι. Οικονομίδης
Αθήνα

Χ. Ολύμπιος
Αθήνα

Γ. Παλατιανός
Αθήνα

Κ. Παπαδόπουλος
Θεσσαλονίκη

Κ. Παπανικολάου
Αθήνα

Ε. Παπαστεριάδης
Αθήνα

Ι. Παρασκευαΐδης
Αθήνα

Φ. Παρθενάκης
Ηράκλειο

Γ. Παρχαρίδης
Θεσσαλονίκη

Στρ. Παττακός
Αθήνα

Γ. Παυλίδης
Αθήνα

Α. Πιπιλής
Αθήνα

Χ. Πίτσαβος
Αθήνα

Α. Πίτσης
Θεσσαλονίκη

Ν. Πρωτονοτάριος
Νάξος

Β. Πυργάκης
Κόρινθος

Σ. Ρόκας
Αθήνα

Γ. Σακαντάμης
Θεσσαλονίκη

Ε. Σημαντηράκης
Ηράκλειο

Δ. Σιδερός
Ιωάννινα

Δ. Σιώνης
Αθήνα

Ε. Σκαλίδης
Ηράκλειο

Π. Σκουφάς
Αθήνα

Ε. Σμπαρούνη
Αθήνα

Σ. Σταματελόπουλος
Αθήνα

Κ. Τεντολούρης
Αθήνα

Π. Τούτουζας
Αθήνα

Α. Τρίκας
Αθήνα

Φ. Τρουποσκιάδης
Λάρισα

Γ. Φιλιππάτος
Αθήνα

Σ. Φούσσας
Αθήνα

Ε. Χατζηνικολάου
Αλεξανδρούπολη

Δ. Χατσέρας
Αλεξανδρούπολη

ΗΗJC

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος

Δ. ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ

Αντιπρόεδρος

Β. ΠΥΡΓΑΚΗΣ

τ. Πρόεδρος

Χ. ΜΠΟΥΝΤΟΥΛΑΣ

Γραμματέας

Ε. ΤΣΙΑΜΗΣ

Ταμίας

Γ. ΚΑΡΑΤΑΣΑΚΗΣ

Σύμβουλοι

Ι. ΒΛΑΣΕΡΟΣ

Α. ΚΙΤΣΙΟΥ

Γ. ΚΟΧΙΑΔΑΚΗΣ

Γ. ΦΙΛΙΠΠΑΤΟΣ

Εκπρόσωπος

Ειδικευομένων

Ν. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

ΑΡΘΡΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

- 367** Στεφανιαία Ροή και Εφεδρεία στην Αορτική Στένωση: Η Επίδραση της Θεραπείας
Ε. Σκαλίδης, Π. Βάρδας

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

- 371** Υβριδική Απεικόνιση στη Στεφανιαία Νόσο
Ι. Βασιλειάδης

Η ταχεία εξέλιξη της τεχνολογίας επιτρέπει το συνδυασμό των αναίμακτων απεικονιστικών μεθόδων, ώστε να επιτυγχάνεται η μεγαλύτερη ωφέλεια για τον άρρωστο με το μικρότερο κόστος. Η σύμμειξη εικόνων αιμάτωσης από το σπινθηρογράφημα του μυοκαρδίου και ανατομίας του στεφανιαίου δικτύου από την αξονική τομογραφία της καρδιάς με ειδικό λογισμικό (software fusion imaging), επιτρέπει την ακριβή εντόπιση και έκταση της νόσου, ιδιαίτερα χρήσιμη στην προωμότερη διάγνωση προκλινικών μορφών στεφανιαίας νόσου.

- 380** Διαδερμική Σύγκλιση Μεσοκολπικών Ελλειμμάτων: Άμεσα και Μεσοπρόθεσμα Αποτελέσματα.
Π. Δάρδας, Β. Νινιός, Ν. Μεζίλης, Δ. Τσικαδέρης, Α. Γιαννόπουλος, Β. Θανόπουλος

Η διαδερμική σύγκλιση του δευτερογενούς μεσοκολπικού ελλείμματος και του ανοικτού ωοειδούς τρήματος αποτελεί μια διαρκώς αυξανόμενη και κοινά αποδεκτή θεραπεία. Στην παρούσα μελέτη παρουσιάζουμε την εμπειρία των άμεσων και μεσοπρόθεσμων αποτελεσμάτων από τη χρήση της παραπάνω συσκευής. Τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής με μέγιστο χρόνο παρακολούθησης 4 χρόνια δείχνουν ότι οι συσκευές σύγκλισης τύπου Amplatzer μπορούν να χρησιμοποιηθούν με ασφάλεια και εξαιρετικά αποτελέσματα για τη μη χειρουργική θεραπεία ασθενών με δευτερογενή ελλείμματα του μεσοκολπικού διαφράγματος.

ΑΡΘΡΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ

- 390** Αναιμία: Ένα Πρόβλημα με Ιδιαίτερο Βάρος και Σημασία στην Καρδιακή Ανεπάρκεια;
Β. Τσουνάκη, Γ. Λάτσιος, Α. Τρίκας

Η αναιμία στην καρδιακή ανεπάρκεια είναι συχνή και επιβαρύνει την πρόγνωση. Ανασκοπείται η πρόσφατη βιβλιογραφία στη συχνότητα, στα αίτια και στους τρόπους αντιμετώπισής της.

-
- 399** Μια Κριτική «Ματιά» στις Νεότερες Κατευθυντήριες Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Υπέρτασης για τη Διαχείριση της Αρτηριακής Υπέρτασης. Γίναμε «Περισσότερο» ή «Λιγότερο» Σοφοί;

X. Γράσσοσ, Γ. Χλαποντάκης, Γ. Φλώρος, Δ. Μπάμπαλης

Σκοπός της ανασκόπησης αυτής, είναι η κριτική θεώρηση των νεότερων κατευθυντηρίων οδηγιών για την αρτηριακή υπέρταση που δημοσιεύτηκαν τον Ιούνιο του 2007, από την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Υπέρτασης σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Καρδιολογική Εταιρεία. Αν και πολλές από τις βασικές αρχές και αντιλήψεις είναι κοινές για τη διαχείριση της αρτηριακής υπέρτασης, σκεφτήκαμε ότι θα ήταν χρήσιμο να κάνουμε μια άμεση σύγκριση των νεότερων οδηγιών με τις παλαιότερες για κάθε θέμα, συνοδευόμενη από ένα σύντομο σχόλιο, και να επισημάνουμε πιθανές ελλείψεις, κενά στη γνώση ή και ομοιότητες.

ΚΑΡΔΙΑΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

- 406** Ενδοστεφανιαία Επικοινωνία Μεταξύ της Περισπωμένης και της Δεξιάς Στεφανιαίας Αρτηρίας: Μια Σπανιότατη Ανωμαλία των Στεφανιαίων Αγγείων.

A. Sokmen, C. Tuncer, G. Sokmen, A. Akcay, S. Koroglu

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

- 408** Υπερτροφική Μυοκαρδιοπάθεια με Μετάλλαξη της Τροπονίνης T. Η Υποκλινική Μορφή και η Γενετική Διάγνωση.

A. Αναστασάκης, Α. Μήλιον, Κ. Γαρεφαλάκης, R. Sepp, X. Στεφανάδης

Παρουσιάζεται η περίπτωση μιας οικογένειας στην οποία η μητέρα πάσχει από υπερτροφική μυοκαρδιοπάθεια, ενώ ο γενετικός έλεγχος απέδειξε την υποκλινική μορφή της νόσου στο γιο της. Η αναγνώριση αυτών των περιπτώσεων με τη βοήθεια της μοριακής γενετικής είναι πολύ σημαντική όσον αφορά τον εντοπισμό και διαχείριση των πραγματικά υποψηφίων - μεταξύ των συγγενών των ασθενών- να αναπτύξουν τη νόσο.

- 414** Ταχυκαρδία Ευρέων QRS Εισαγωγίμη με Κολπική και Κοιλιακή Βηματοδότηση

E. Γιατζιτζόγλου, Δ. Κατρίτσας

Περιγράφουμε μια ενδιαφέρουσα περίπτωση κολποδεσμιδικής ταχυκαρδίας επανεισόδου οφειλόμενης σε δεμάτιο Mahaim. Συζητάμε πάνω στη διαφορική διάγνωση της ταχυκαρδίας και ανασκοπούμε τη σχετική βιβλιογραφία.

ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΚΕ

- 419** Ο Πόλεμος των Stent συνεχίζεται...

Δ.Θ. Κρεμαστινός

ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

- 421** Αξιολόγηση του Καρδιαγγειακού Κινδύνου στον Ασυμπτωματικό Ασθενή: Πέρα από τους Κλασικούς Παράγοντες Κινδύνου και την Αγγειακή Ηλικία

X. Στεφανάδης